

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки, менеджменту та
комерційної діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Розробка стартапів в інноваційних кластерах
Викладач 	Ольга В'ЮНИК, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Контактний тел.	+38(095)012-98-19
E-mail:	alionatkachuk2017@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 3, годин – 90, у т.ч. лекції – 14 годин, практичні заняття – 14 годин, самостійна робота – 62 години. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська. Рік викладання – 2023.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні

1. Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни «Розробка стартапів в інноваційних кластерах» є формування системи знань у галузі застосування сучасних методів, засобів та інструментів управління стартапами в умовах інноваційного кластерного розвитку економіки у здобувачів вищої освіти.

Завдання дисципліни «Розробка стартапів в інноваційних кластерах» спрямовані на формування у здобувачів знань, умінь та навичок щодо:

- розуміння сутності інноваційних кластерів та їх характеристик;
- визначення специфіки стартапів та їх життєвого циклу;
- уміння формулювати власні інноваційні ідеї та оцінювати їх життєздатність;
- здійснення аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища стартап-проектів та налагодження взаємодії зі стейкхолдерами;
- здатності формувати та ефективно управляти командою стартап-проекту на різних етапах її розвитку;
- здатності формувати бізнес-модель та бізнес-план стартап-проекту, використовуючи маркетинговий підхід;
- пошуку джерел фінансування ідей стартапу та залучення інвесторів;
- ефективної презентації стартап-проекту.

2. Результати навчання

Загальні компетентності (ЗК):

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Навички міжособистісної взаємодії.

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

Здатність до критичного осмислення і застосування основних теорій, методів та принципів економіки та менеджменту для раціональної організації та управління у професійній сфері.

Програмні результати навчання:

Застосовувати основні теорії, методи та принципи соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач у професійній діяльності.

Презентувати результати власної роботи та аргументувати свою позицію з професійних питань, фахівцям і нефахівцям, вільно спілкуючись державною та іноземною мовою.

Виконувати збір, інтерпретацію та застосування даних, в тому числі за рахунок пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та

адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні засади розробки стартапів в інноваційних кластерах

Тема 1. Сутність та характеристика інноваційних кластерів.

Поняття та ознаки інноваційних кластерів. Особливості функціонування інноваційних кластерів. Класифікація кластерів. Внутрішнє та зовнішнє середовище інноваційних кластерів. Фактори впливу. Моделі взаємодії та етапи діяльності учасників інноваційних кластерів. Зарубіжний досвід формування та розвитку інноваційних кластерів.

Тема 2. Поняття та специфіка стартапів.

Поняття стартапу. Життєвий цикл стартапу. Специфіка застосування проектного підходу при розробці стартапів. Типова інформаційна карта стартап-проекту.

Тема 3. Формування ідеї стартапу.

Поняття інноваційного продукту для стартапу. Методи пошуку ідей для стартапів. Оцінка життєздатності ідеї стартапу. Модель 7 START: роль при розробці стартап-проекту.

Тема 4. Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища стартапу.

Огляд методів аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища стартап-проектів. Метод SWOT-аналізу. Метод PEST-аналізу та інші методичні прийоми аналізу зовнішнього середовища. Аналіз ринку і конкуренції. Сегментування ринку та визначення цільової аудиторії. Побудова матриці стейкхолдерів стартап-проекту.

Тема 5. Формування та розвиток команди стартапу.

Сутність командної роботи. Визначення ролей в команді. Етапи життєвого циклу команди. Напрями поліпшення командної роботи.

Змістовий модуль 2. Практичний інструментарій реалізації стартапів

Тема 6. Формування бізнес-моделі стартапу.

Поняття бізнес-моделі стартапу та її структура. Класифікація бізнес-моделей стартапів. Побудова канви бізнес-моделі стартапу.

Тема 7. Маркетингова діяльність стартап-компаній.

Поняття маркетингової діяльності. Відмінності маркетингу стартапу. Методи аналізу конкурентів. Прийоми просування продукції / послуг на ринку.

Тема 8. Формування бізнес-плану стартапу.

Поняття бізнес-плану. Структура бізнес-плану стартап-проекту. Складання організаційного, виробничого, збутового, фінансового планів. Інструментарій планування стартапу у часі.

Тема 9. Фінансове забезпечення та пошук інвесторів для стартапу.

Класифікація джерел фінансового забезпечення стартапу. Ефективний фандрейзинг. Поняття краудфандінгу. Ключові індикатори інвестиційної привабливості стартап-проекту.

Тема 10. Презентація стартапу.

Загальні рекомендації щодо підготовки презентацій. Структура презентації стартапу. Оформлення презентації стартапу та публічний виступ (оприлюднення).

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший модуль – 50 балів, другий модуль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

Базова література

1. Розробка стартап-проектів: Конспект лекцій: навч. посіб. для студ. спеціальностей 151 – «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» та 152 – «Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка» / О.А. Гавриш, К.О. Бояринова, К.О. Копішинська. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 188 с.

2. Технології розробки стартапів: Навчальний посібник. За заг. ред. Подольчака Н.Ю., Шаповалової Т.В. Tech StartUp School Національного університету «Львівська політехніка». Київ, 2021. 128 с. URL: <https://ifsa.kiev.ua/vidannya/navchalnij-posbник-texnolog-rozrobki-startapv.html>.

3. Менеджмент стартап проектів: підручник для студентів технічних спеціальностей другого (магістерського) рівня вищої освіти / О. А. Гавриш, В. В. Дергачова, М. О. Кравченко та ін.; Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2019. 337 с.

Допоміжна література

1. Левченко О.М., В'юник О.В. Механізми активізації зовнішньоекономічної діяльності інноваційно-інтегрованих структур. *Наукові праці Центральноукраїнського національного технічного університету: Економічні науки*. Кропивницький: ЦНТУ, 2020. Вип. 38. С. 152-162.

2. Левченко О.М., Ткачук О.В. Стратегічні аспекти розвитку інноваційно-інтегрованих структур в Україні: основні складові та сучасний інструментарій. *Наукові праці Центральноукраїнського національного технічного університету: Економічні науки*. Кропивницький: ЦНТУ, 2017. Вип. 32. С. 28-39.

3. Левченко О.М., Ткачук О.В., Царенко І.О. Інноваційно-інтегровані структури в сучасній економіці: їх класифікація. *Ефективна економіка*. 2017. №10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5791>.

4. Дмитерко М.О. Світовий досвід функціонування фінансового механізму кластерних утворень. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Електронне наукове фахове видання. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2015. Випуск 3. С. 706-711.

5. Буняк Н.М. Кластерна парадигма сучасного інноваційного розвитку. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2017. Вип. 25(1). С. 73-76.

6. Кудрявець Є.В. Системоутворювальні ядра міжнародних інноваційних кластерів. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2020. Випуск 39.2020. С. 7-14.

7. Оніпко Т.А. Інноваційно-кластерний розвиток як чинник зростання конкурентоспроможності економічних систем. Дис. 08.00.01; ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», Полтава, 2019. 280 с.

8. Левченко О.М., Ткачук О.В. Методичні підходи до оцінювання інноваційного потенціалу регіонів в контексті формування інноваційно-інтегрованих структур. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки: зб. наук. пр.* Кропивницький: ЦНТУ, 2017. Вип. 31. С. 28-38.

9. Чернявська О.В., Гнипа-Черневецька Л.В., Ван Чжицеюнь. Стартап як об'єкт інвестиційного процесу: сутність та життєвий цикл існування. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2017. №5(84). С. 119-128.

10. Касьяненко В.О., Котенко Н.В. До питання забезпечення сталості фінансування стартапів впродовж життєвого циклу. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка*. 2019. №3. С. 117-123.

11. Баб'ячок Р.І., Кульчицький І.І. Основні тенденції розвитку стартапів в Україні – проблеми, перешкоди і можливості. ГО «Агенція Європейських Інновацій» за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження». 2018. 28 с.

12. Що таке PEST-аналіз. Дія.Бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/handbook/marketing/so-take-pest-analiz>.

13. Смачило В.В., Войтова Н.О. Визначення стейкхолдерів будівельного підприємства. *Молодий вчений*. 2018. №5.1 (57.1). С. 68-73.

14. Чепелюк М. І., Кущій С. С. Стратегії взаємодії компанії зі стейкхолдерами в забезпеченні сталого розвитку: глобальний аспект. *Бізнес Інформ*. 2020. №2. С. 460-465.

15. Марцінковська О. Сучасні підходи до управління командами в контексті реалізації проекту. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*. 2016. №21. С. 102-108.

16. Іванов В., Іванова С. Урахування психотипів студентів при організації проектних груп. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. №8. С. 126-135.

17. Федорчак О.В. Класифікація методів розрахунку параметрів мережевих моделей. Управління проектами та розвиток виробництва: *Зб. наук. пр. Луганськ: вид-во СНУ ім. В.Даля*. 2012. № 1 (41). С. 33-43.

18. Створюйте діаграми Ганта онлайн безкоштовно з Canva. URL: https://www.canva.com/uk_ua/grafiky/diahrama-hanta/.

19. Як зробити вдалу презентацію для інвесторів. Дія.Бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/prodazi/ak-zrobiti-vdalu-prezentaciu-dla-investoriv>.

20. Levchenko O., Nemchenko T., Nemchenko T. Prospects for development of labour potential of industrial cluster on the basis of social responsibility. Strategies for sustainable socio-economic development and mechanisms their implementation in the global dimension: collective monograph: in 3 Vol. / ed. M. Bezpartochnyi. Sofia: St. Grigorii Bogoslov, 2019. Vol. 3. P. 89-98. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/9630>

21. Startup Investment And Innovation In Emerging Europe. EastWest Digital News Investigation. 2018. February 01. URL: http://www.ewdn.com/files/cee_report.pdf.

13. Інформаційні ресурси

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws> – Законодавство України.
2. <http://www.nbuv.gov.ua> – Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
3. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Офіційний сайт Державної служби статистики України.
4. <http://www.yerworld.org/> – мережа академічних стартап-інкубаторів.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності, Протокол №1 від «28» серпня 2023 р.